

משנה שלובה

המשניות הנלמדות השבוע (לפי הלוח היומי) עם רע"ב משולב

טז - כב אייר, שקלים פ"ד מ"ב - פ"ה מ"ז

ראשון טז אייר

שקלים פרק ד

ב

פָּרָה וגירסת הרע"ב: פרה אדומהו! וְשֹׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח לְעִזָּאזֵל וְלִשְׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית שְׁנֵי תוֹלַעַת שְׂמִשְׁלִיכִין אֶל תוֹךְ שַׂרְפַּת הַפָּרָה. והוא הדין לעץ אֶרֶז וְאֲזוּב, אֲלֵא נֶקֶט לִשְׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית לְבַד לְחֶלֶק בֵּין לִשְׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית שֶׁל שֹׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח, בְּאֵין מִתְרוּמַת הַלְשָׁכָה אִף עַל גַּב דְּפָרָה אִינֶה נִשְׁחָטָה בְּעִזָּרָה, בָּאֵה מִתְרוּמַת הַלְשָׁכָה, דְּחִטָּאת קָרְיָה רַחֲמָנָא. וְשֹׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח, לְפִי שְׂצִירָה לְקַח שְׁנֵי שְׂעִירִים וְאֵין יָדוּעַ עַל אִיזָה מֵהֶם יַעֲלֶה הַגֹּרֶל לָהּ.

כָּבֵשׁ פָּרָה שֶׁהָיוּ עוֹשִׂים שְׁנֵי גִשְׁרִים זֶה עַל גַּבֵּי זֶה מִפְּנֵי קֶבֶר הַתְּהוֹם מֵהָר הַבֵּית לְהַר הַמִּשְׁחָה, וְעַלֵּיהֶן הָיוּ מוֹצִיאִין אֶת הַפָּרָה, וְכָבֵשׁ שֹׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח שֶׁהָיוּ עוֹשִׂין קָמִין גִּשְׁרָה עַד חוּץ לְעִיר, וְעַלֵּיו הָיָה הוֹלֵךְ הַמִּשְׁלַח אֶת הַשֹּׁעִיר, מִפְּנֵי הַבְּבִלִיִּים שֶׁהָיוּ תוֹלְשִׁים שְׂעִירָא וְאֹמְרִים לוֹ טַל וְצַא שְׂלֵא תִשָּׁהָ עוֹנוֹתֶינִי וְלִשְׁוֹן שְׁבִין קָרְנָיו לִידַע אִם הִלְבִּין וְנִתְכַפְּרוּ עוֹנוֹתֶיהֶן שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְהִנֵּי אֵינִם צָרָה קָרְבָן, לְפִיכָךְ אֵינִן בָּאִין מִתְרוּמָה שֶׁהַפָּרָה לְשֵׁם קָרְבָנֹת, אֲלֵא מִמָּה שֶׁנִּשְׁתַּיֵּר בַּלְשָׁכָה אַחַר הַפָּרָה הַתְּרוּמָה, וְאַמַּת הַמִּים הַעוֹבֵרֶת בְּעִזָּרָה, אִם צָרִיכָה תִקָּח, וְחֹמַת הָעִיר וּמַגְדְּלוֹתֶיהָ, וְכָל צָרְכֵי הָעִיר לְחֶפֶר בּוֹרוֹת שִׁיחִין וְמַעְרוֹת, וְתִקָּח רְחוּבֹתֶיהָ וְשׁוֹקֵיהָ, וְשִׁמֵּרְתָּ הָעִיר, בְּאֵין מִשְׁיָרֵי הַלְשָׁכָה.

אָבָא שְׂאוּל אֹמֵר, כָּבֵשׁ פָּרָה בְּהַנִּים גְּדוֹלִים עוֹשִׂין אוֹתוֹ מִשְׁלַח עֲצָמָן. וְאֵין הַלְכָה כְּאַבָּא שְׂאוּל:

ג

מוֹתֵר שְׂיָרֵי הַלְשָׁכָה מֵה שֶׁנִּשְׁאָר אַחַר שְׁנַעֲשֶׂה מִהֶן תִּקָּח צָרְכֵי הָעִיר מֵה הָיוּ עוֹשִׂין בְּהֶן, לְוִקְחִין בְּהֶן יֵינֹת, שְׂמָנִים וְסִלְתוֹת וּמוֹכְרִים אוֹתָן לְמֵי שְׂצִירָה יֵין לְנִסְכִּים וְשְׂמָנִים וְסִלְתוֹת לְמַנְחוֹת, וְהַשְׂכָּר לְהַקְדֵּשׁ, דְּבָרֵי רַבִּי יִשְׁמַעְיָאֵל. רַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר, אֵין מִשְׁתַּכְּרִין מִשְׁלַח הַקְדָּשׁ שְׂאִין עֲנִיּוֹת בְּמִקְוֹם עֲשִׂירוֹת, וְגָנָא הוּא לְהַקְדֵּשׁ וְלֵא מִשְׁלַח עֲנִיּוֹם. דְּלֵמָּא מִתְרַמֵּי עֵינֵי וְלִיכָא לְמִיתֵב לֵיהּ. וְהַלְכָה כְּרַבִּי עֲקִיבָא:

שני ז אייר

ד

מוֹתֵר תְּרוּמָה הֵינֵה מֵה שֶׁנִּשְׁאָר בְּקָפוֹת בְּרֵאשׁ חֲדָשׁ נִיסָן, שְׂאֵז מִבֵּיאִין קָרְבָנֹת מִתְרוּמָה חֲדָשָׁה מֵה הָיוּ עוֹשִׂין בְּהָ, רְקוּעֵי זָהָב צְפוּי לְבֵית קְדֻשֵׁי הַקְדָּשִׁים לְרַצְפָּה וְלִקְתָּלִים.

רַבִּי יִשְׁמַעְיָאֵל אֹמֵר, מוֹתֵר הַפְּרוֹת רַבִּי יִשְׁמַעְיָאֵל לְטַעֲמֵיהֶן, דְּאָמַר לְעִיל מוֹתֵר שְׂיָרֵי הַלְשָׁכָה קוֹנִים מִהֶן יֵינֹת שְׂמָנִים וְסִלְתוֹת, וְהַשְׂכָּר שֶׁמִּשְׁתַּכְּרִים בְּהֶן קָרִי מוֹתֵר פְּרוֹת, כְּלוֹמֵר מֵה שֶׁהוֹתִירוּ וְנִשְׁתַּכְּרוּ בְּפְרוֹת שֶׁקֵּנוּ לְקִיץ הַמְזֻבָּח כְּשֶׁהַמְזֻבָּח בְּטַל מִבֵּיאִים מִהֶן עוֹלוֹת, כְּמוֹ שְׂדֵרְךָ בְּנֵי אָדָם הַעֲלוֹת מִינֵי מִתִּיקָה עַל הַשֵּׁלֶחַן בְּגַמְרָה סְעוּדָתָן. כִּי אַחַר שֶׁגִּמְרוּ לְהַבִּיא חוֹבֵת הַיּוֹם מִבֵּיאִים עוֹלוֹת הַלָּלוּ כְּשֶׁאֵין נְדָרִים וְנִדְבּוֹת וְהַמְזֻבָּח בְּטַל, וּמוֹתֵר הַתְּרוּמָה לְכָלִי שְׂרֵת מִקְרָא דְרִישׁ לֵיהּ דְּכִתִּיב (דְּבָרֵי הַיָּמִים ב' כד) וְאֵת שְׂאֵר הַכֶּסֶף וְעִשְׂוֹהוּ כְּלִים לְבֵית ה', אִיזְהוּ כֶּסֶף שִׁישׁ לֹ שִׁירִים, הוּא אֹמֵר ז' תְּרוּמַת הַלְשָׁכָה.

רַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר, מוֹתֵר הַתְּרוּמָה לְקִיץ הַמְזֻבָּח שֶׁלְצָרְךָ קָרְבָנֹת הַפָּרָה, וּמוֹתֵר נְסִכִּים לְכָלִי שְׂרֵת. מוֹתֵר נְסִכִּים. גַּזְבְּרֵי הַקְדָּשׁ הָיוּ מִמְצִיאִים מַעוֹת לְבַעֲלֵי יֵינֹת וְשְׂמָנִים וְסִלְתוֹת, לְסַפֵּק לְמַנְחוֹת וְנִסְכִּים כָּל הַשָּׁנָה, וְאִם קָבַל עֲלֵיו לְסַפֵּק שְׁלֹשׁ סָאִים בְּסַלְעַ וְעַמְדוֹ אַרְבַּע סָאִים בְּסַלְעַ, צָרִיךְ שִׁיתֵן אַרְבַּע סָאִין, וְאוֹתָהּ סָאָה הִיא מוֹתֵר נְסִכִּים. וְכֵן כְּשֶׁמוֹדֵדִין לְהַקְדֵּשׁ הָיוּ מוֹדְדִין בְּמִדָּה מְבֻרָצֶת וְגִדּוּשָׁה, וְהַגְזָרָה הִיא מוֹחֵק הַמִּדָּה, הַבְּרוּץ נִקְרָא מוֹתֵר נְסִכִּים, וְעוֹשִׂין מִהֶן כְּלֵי שְׂרֵת, שֶׁהַנְּסִכִּים מִתְקַדְּשִׁים בְּכָלִי שְׂרֵת:

רַבִּי חֲנִינְיָא (ס"א: חניניא) סָגַן הַפְּהִינִים אֹמֵר, מוֹתֵר נְסִכִּים לְקִיץ הַמְזֻבָּח שֶׁהַנְּסִכִּים כְּלִיל וְהַעוֹלָה כְּלִיל, וּמוֹתֵר הַתְּרוּמָה לְכָלִי שְׂרֵת. זֶה וְזֶה רַבִּי עֲקִיבָא וְרַבִּי חֲנִינְיָא לֹא הָיוּ מוֹדֵים בְּפְרוֹת כְּדָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְעִיל, שְׂאֵין מִשְׁתַּכְּרִים בְּשֵׁל הַקְדָּשׁ. וּמִסְקָנָא דְתַנַּאי בֵּית דִּין הוּא עַל הַמוֹתְרוֹת שֶׁהָיוּ כָּלן קָרְבִים עוֹלוֹת, וְכֵן הַלְכָה:

ה

מותר הקטרת הנותר בכל שנה, שאין לך שנה שאין בה מותר, שהקטרת היתה נעשית שלש מאות ששים וששנה מנים, שלש מאות ששים וחמשה מנים כמנין שלש מאות ששים וחמשה ומות החמה, ושלשה מנין שמהם כהן גדול מכניס מלא חפניו ביום הפפורים, ולא היו נכנסים פלן בחפניו. ועוד, בכל שנה פשוטה היה מותר, ששנה פשוטה ימיה שלש מאות חמשים וארבעה מיה היו עושין בה להקטירה לשנה הבאה, מפרישין ממנה מן הלשכה שֶׁכֶּר הָאֲמֻנִין*, ומחללין אותה על שֶׁכֶּר הָאֲמֻנִין, ונותנין אותה לאמנין בשֶׁכֶּר, וחוזרין ולוקחין אותה מתרומה חדשה.

שֶׁכֶּר הָאֲמֻנִין. מפטמי הקטרת, שהן נוסלים שכן מתרומת הלשכה. ומזכין המעות לאמנין על יד אחד מן הגזברים, והרי הן חלין. ואף על פי שאין הקדש יוצא לחלין אם לא שיקנס דבר אחר תחתיו לקדשה, תרומת הלשכה שאני, דבית דין מתנה עליהם לתנם לכמה דברים. ואחרי שזכו במעות לצרף האמנין מחללין הקטרת על אותן המעות, והמעות קדושים לתרומה ישנה, ונותנים הקטרת לאמנים בשכרם, וחוזרין וקונין אותה מהן במעות של תרומה חדשה. והכי צניעא מלתא טפי, ולא למכרה ולחזר ולקנותה:

אם בא החדש בזמנו שהביאו שקלים חדשים קדם ראש חדש ניסן, שהוא זמן התרומה החדשה, לוקחין אותה לוקחים מותר הקטרת מתרומה חדשה על ידי חלול דפרשינן לעיל. ואם לאו שלא הביאו שקלים חדשים עדיו, לוקחים אותה מן הישנה מן התרומה ישנה, אם חללה כבר. ואם לא חללה, מקטירין אותה, דכיון שלא בא החדש צריך להביא מן הישנה:

שלושי יח אייר

1

המקדיש נכסיו וסתם הקדש לבדק הבית והיו בהן דברים ראויין לקרבנות הצבור כגון קטרת, או יינות, שמנים וסלתות, ינתנו לאמנין בשֶׁכֶּר ויוצאין לחלין. אף על פי שאין דבר אחר נכנס תחתיו, דברי רבי עקיבא דקסבר הקדש מתחלל על המלאכה, דכתיב (שמות כה) ועשו לי מקדש, שתהיה המלאכה נעשית מן ההקדש. אמר לו בן עזאי, אינה היא המדה מינה מן המדה. כלומר אין מדה זו שאתה אומר כמדה האמורה לעיל בקטרת, ואין ראוי אלא שתשנה מדותיה אלא מפרישין מהן שֶׁכֶּר הָאֲמֻנִין הלכה מפרישים מהן שֶׁכֶּר הָאֲמֻנִים כו' כדאמרינן לעיל גבי מותר הקטרת. שאין הקדש מתחלל על המלאכה ומחללין אותה על מעות האמנין, ונותנין אותה לאמנין בשֶׁכֶּר, וחוזרין ולוקחין אותה מתרומה חדשה והלכה כבן עזאי:

2

המקדיש נכסיו והיתה בהן בהמה ראויה לגבי המזבח, זכרים ונקבות, רבי אליעזר אומר, זכרים ימכרו לצרכי עולות, ונקבות ימכרו לצרכי זבחי שלמים, ודמיהן יפלו עם שאר נכסים לבדק הבית דסבר סתם הקדש לבדק הבית, ואפלו במידי דחזי למזבח, אבל הראוי למזבח אינו יוצא מידי מזבח, שהמקדיש תמימים לבדק הבית אין נפדים אלא למזבח, והדמים יפלו לבדק הבית.

רבי יהושע אומר, זכרים עצמן יקרבו עולות, ונקבות ימכרו לצרכי זבחי שלמים, ויביא בדמיהן עולות*, ושאר נכסים יפלו לבדק הבית.

ויביא בדמיהן עולות. קסבר מידי דחזי למזבח מסתמא למזבח אקדשינהו, הלך זכרים עצמן יקרבו עולות, ונקבות ימכרו לצרכי שלמים ויביא בדמיהן עולות, אבל הן עצמן אין קרבין שלמים, דהמקדיש נכסיו דעתו שיהיו פלם לגבוה, הלך בהמות שראויות לקרב עולות, ונקבות ימכרו לצרכי שלמים ויביא בדמיהן עולות, דכיון דראויות למזבח חלה עליהן קדשת מזבח, ואפלו על הנקבות שאין גופן ראוי למה שדעתו להקדישן. כיון דלשם קרבן מיהא חזיון, לא חל עליהן קדשת בִּדְק הַבַּיִת, ויביא בדמיהם עולות:

רבי עקיבא אומר, רואה אני את דברי רבי אליעזר מדברי רבי יהושע, שרבי אליעזר השווה את מדתו, ורבי יהושע חלק.

אמר רבי פפייס, שמעתי בדברי שניהן, שהמקדיש בפרוש שאמר בהמה ונכסי להקדש, כדברי רבי אליעזר דכיון שהפרישן והבדילן זו מזו ואף על פי כן לא אמר בהמה למזבח ונכסי לבדק הבית, שמע מנה דדעתו היה שבין בהמה ובין נכסיו הפל ילך אל מקום אחד. והמקדיש סתם, כדברי רבי יהושע אבל המקדיש סתם כל נכסיו, דעתו להקדיש כל דבר למה שהוא ראוי. והלכה כרבי עקיבא:

רביעי יט אייר

ח

המקדיש נכסים והיו בהן דברים ראויין על גבי המזבח, יינות, שמנים וגירסת הרע"ב – שמנים וסלתות] שהן ראויים למנחות ולנסכים ועופות תורים ובני יונה, רבי אלעזר גרסין, ולא רבי אליעזר אומר, ימכרו לצרכי אותו המין ויביא בדמיהן עולות וטעמא דרבי אלעזר מפרש בירושלמי, דכתיב (ויקרא כב) לכל נדריהם ולכל נדבותיהם אשר יקריבו לה' לעולה, כל מה שהם נודרים ומתנדבים מדברים אשר

יקריבו לה', אפלו ינות שמנים וסלתות, יהיה לעולה. יכול יקריב בדמיהן עולת העוף, או אם הקדיש עוף יקריבו עולה, תלמוד לומר (שם) בבקר בפשבים ובעזים, הא אינו מקריב בכל מה שהתנדב אלא עולת בהמה בלבד, וישאר נכסים יפלו לבדק הבית:

ט

אחת לשלשים יום, משערין את הלשכה פוסקים שער ליינות שמנים וסלתות, שער שיעמד זה השער שלשים יום. ולוקחים בכל יום ממוכרי יינות שמנים וסלתות מה שהן צריכין באותו הפסח שפסקו, ואם נתיקר המקח אין מוסיפים דמים, ואם הזל לוקחים לפי הזל.

בימות קציר חטים ובצירת עגבים ומסיקת זיתים היו הגזברים מקדימים מעות לחנוני, והיה החנוני מקבל עליו לספק יינות שמנים וסלתות כל השנה. כל המקבל עליו לספק סלתות מארבע ואם היו אז נמכרים ארבע סאין בסלע, עמדו משלש והוקרו ועמדו שלש סאין בסלע, יספק מארבע צריך לתן ארבע סאין, דהקדש קונה בכסף, דכתיב ונתן הפסח וקם לו.

משלש ועמדו מארבע ואם קבל לספק שלש סאין בסלע והזלו ועמדו ארבע בסלע, יספק מארבע ונתן ארבע בסלע, שיד הקדש על העליונה דלא גרע מהדיוט דלא קני אלא במשיכה.

ואם התליעה סלת, התליעה לו, ואם החמיץ יין, החמיץ לו ואפלו משר הגזבר ונתן מעות, אחריותם על החנוני. ואינו מקבל את מעותיו כלומר אינם נחשבים מעותיו של חנוני ולא זכה בהם, ואף על פי שקבלם מן הגזבר, עד שיהא המזבח מרצה שיעלה לרצון על המזבח. הלכך אם החמיץ יין או התליעה הסלת, אחריותם על החנוני:

חמישי כ אייר

פרק ה

א

אלו הן הממנין שהיו במקדש חמשה עשר מינים של פקידות ומנוי של שררה דחשיב במתניתין היו תמיד במקדש. מיהו הנך גברי דחשיב, לא בזמן אחד היו, אלא החסידים והפזרים שבכל דור ודור הוא מונה. ורבותי פרשו, על שם שהממנים הראשונים שנתמנו על כך, כך היה שמם, לפיכך נקראו הבאים אחריהם על שמם, יוחנן בן פנחס על החותמות על החותמות ועל הפלמות. מפרש לקמן במתניתין, אחיה על הנסכים, מתתיה בן שמואל על הפיסות להורות סדר הגורל מי יזכה בעבודה זו ומי בזו, כמפרש במסכת יומא.

פתחיה על הקנין מחסרי פרה גאון זב וזבה וילדת שמביאים קני חובה, דהניו תורים ובני יונה, ונתנין מעותיהן לשופרות שבמקדש, והממנים על השופרות לוקחים המעות ומביאין בהן הקנים. והיה צריך שיתמנה על זה חכם גדול וקני, כדאמרין במסכת אבות (פ"ג מ"ח) קנים ופתחי נדה הן הן גופי הלכות. פתחיה, זה מרדכי. למה נקרא שמו פתחיה. שהיה פותח בדברים ודורשן, וידע שבעים לשון והוא מרדכי בלשון שעלה מן הגולה. ונקרא כן, שהיה בולל לשונות הרבה. בן אחיה על חולי מעים לפי שהפניהם הולכים יחפים על הרצפה ואוקלין בשר הרבה ושותין מים, היו מעיהן מתקלקלין, וצריכין תמיד לרופא לומר להם זה הסם טוב למעים.

נחוניא חופר שיחין היה ממנה לחפר בורות שיחין ומערות, כדי שיהיו מים מצויין לשמות לעולי רגלים, גביני כרוז כר שמו של האיש המכריז בכל בקר בבית המקדש עמדו פניהם לעבודתכם. ושומעים קולו מירחו, בן גבר על נעילת שערים לנעל השערים בערב ולפתחן בבקר, בן בבי על הפקיע להלקות הפניהם והלויים שנמצאו ישנים על משמרותיהם, שהיו שומרים את המקדש בלילה, כדאמרן במסכת מדות (פ"א מ"ב) מי שהיו מוצאים אותו ישן היו חובטים אותו ושורפים את כסותו. וברושלמי מפרש, הפקיע, הפתילות של מנרה ושל בית השואבה, כדאמרין בפרק החליל (ס"ה פ"א ג) מבדאי מנסי פניהם ומהמניניהם היו מפקיעים פתילות, בן ארזה על הצלצל כלי שיר שיש לו קול גדול, לשון תצלינה אצניו, צימבלו בלע"ז. וכשהיו שומעין קולו היו הלויים מתחילין בשיר,

הגרס בן לוי על השיר להתחיל את השיר, וכשהיה מסים היו פלן מסמיו, בית גרמו שם משפחה על מעשה לחם הפנים שהיה עשוי קמין תבה פרוצה, והיו אמנים בעשייתו ובאפיתו לרדותו מן התורה שלא ישבר ולעשותו שלא יתעפש, בית אבטינס על מעשה הקטרת בית חגייתנס. שם משפחה שהיו בקיאים לפטם הקטרת, ומכירין בעשב ששמו מעלה עשן, וכשהיו מערבין אותו עם סממני הקטרת היה עשן הקטרת מתמר ועולה קמין מקל, אלעזר על הפרוכות לעשות פרכות חדשות קשהו צריכים, ופנחס על המלבוש המלבוש. היה ממנה להלביש הפניהם בשעת עבודה ולהפשיטם אחר עבודה, ולשמר בגדי פניהם בלשכות העשויות לכך:

ב

אין פותחין משלשה גזברין הן שממון ההקדש פחת דם, והן פודים הערכין וההקדשות, וכל מלאכת הקדש בהם נעשים ומשבעה

אמרפלין למעלה מן הגזברים. ונשיא נשיאי הלוי (במדבר ג) מתרגמין ואמרפליא דמונא. ולשון אמרפלי, אמר על כל. ובערבי קורים לגדול אמיר. מה היו שבעה אמרפלין עושין, שבעה מפתחות העזרה בידם, רצה אחד מהן לפתח אינו יכול עד שיכנסו כלם ויפתחו, והגזברים נכנסים אחריהם ומוציאים מה שהן צריכין. ועוד מעלה האחרת למעלה מן האמרפלים היתה שם, שלא נזכרה במשנה ומייתי לה בתוספתא, והן שני קתילוקין. ונמצאו שם חמש מדרגות, כהן גדול, סגן, קתילוקין, אמרפלין, גזברים.

ואין עושין שררה על הצבור בממון פחות משנים דכתיב (שמות כח) והם יקחו את הזהב, מעוט רבים שנים, חוץ מבן אחיה שעל חולי מעים ואלעזר שעל הפרוכות, שאותן קבלו רוב הצבור עליהן:

ששי כא אייר

ג

ארבעה חותמות היו במקדש, וכתוב עליהן, עגל, זכר, גדי, חוטא.

לכפעה חותמות היו במקדש. שלש חותמות לשלשה נסכין חלוקים של בהמות. חותם ראשון לנסכי בקר, והן שלשה עשרונים סלת בלול בחצי ההין שמן. וזו לנסכי חצי ההין, וחותמן עגל. והשני זכר לנסכי איל, שתרגום איל דכרא, ונסכיו שתי עשרונים סלת בלול בשמן שלישיית ההין, וזו לנסכי שלישיית ההין. והשלישי גדי, לנסכי כבש בן שנתו, והן עשרון סלת בלול ברביעית ההין שמן, וזו לנסכי רביעית ההין. והרביעי חוטא, והם נסכיו של מצרע עשיר שמביא שלש בהמות וצריך עשרה לגין שמן. תשעה לשלשה כבשים ואחד למתן תנוך ובהונות. וקרי ליה חוטא, משום דאמרין בערכין (טז). על שבעה דברים נגעים באין:

בן עזאי אומר, חמשה היו שני חותמות היו למצרע, וארמית כתוב עליהן שרב דבורם בלשון ארמי היה, עגל, זכר, גדי, חוטא דל, וחוטא עשיר לפי שמצרע עני אינו מביא אלא בהמה אחת. ואם לא היה למצרע אלא חותם אחד, היו נותנים למצרע עני שלשה עשרונות. ונתן קמא סבר למצרע עני נותנים לו חותם גדי. והלכה כנתנא קמא.

עגל משמש עם נסכי בקר גדולים וקטנים, זכרים ונקבות בין לנסכי עולות שאינן באות אלא זכרים, בין לנסכי שלמים שבאים זכרים או נקבות. ועולות ושלמים הן שטעונין נסכים, כדכתיב (במדבר טו) עולה או זבח. גדי משמש עם נסכי צאן גדולים וקטנים, זכרים ונקבות, חוץ משל אילים. זכר משמש עם נסכי אילים בלבד. חוטא משמש עם נסכי שלש בהמות של מצורעין:

ד

מי שהוא מבקש נסכים הולך לו אצל יוחנן שהוא ממנה על החותמות, נותן לו מעות כפי הנסכים שהוא צריך ומקבל ממנו חותם. בא לו אצל אחיה שהוא ממנה על הנסכים שהיה ממנה. לקנות נסכים, ינות שמנים וסלתות, כדי שלא יהא צריך כל מביא קרבן לחזר אחר נסכים העשויין על טהרת הקדש, ונותן לו חותם ומקבל ממנו נסכים. ולערב באין זה אצל זה, ואחיה מוציא את החותמות ומקבל כנגדן מעות. ואם הותירו הותירו להקדש ולא אמרין שמא מעותיו של יוחנן הם שנתערבו במעות של נסכים. ואם פחתו, היה משלם יוחנן מביתו, שיד הקדש על העליונה:

שבת כב אייר

ה

מי שאבד ממנו חותמו, ממתנין לו עד הערב שיצדדו יחד יוסון ואחיה, אם מוציאין לו כדי חותמו אם נמצאו מעות יתרים ביד יוסון כנגד החותם שאומר זה שנאבד ממנו, נותנין לו. ואם לאו לא היה לו. ושם היום כתוב עליהן על החותם, יום פלוני וחדש פלוני מפני הרמאין שמא מצא חותם שנפל מחברו או מאחיה או מיוסון, ובא עכשיו לקח, וביום שמצאו אינו רשאי להוציאו, שהאובד מסדר אחריו. ועוד יש לחוש שמא לקח חותם כשער הזול, והצניעו עד שנתיקר השער:

ו

שתי לשכות היו במקדש, אחת לשבת חשאים על שם שהפונתנים בתוכה מעות נותנים בסתר, והמתפרנסים ממנה נוטלים בסתר, ואחת לשבת הפלים, לשבת חשאים יראי חטא נותנים לתוכה בחשאי, ועניים בני טובים מתפרנסים מתוכה בחשאי. לשבת הפלים, כל מי שהוא מתנדב פלי, זורקו לתוכה. ואחת לשלשים יום, גזברין פותחין אותה. וכל פלי שמוציאין בו צרף לבדק הבית, מניחין אותו. והשאר נמפרין בדמיהן ונפלין ללשבת בדיק הבית ללשכה שפונתנים בה כל קדשי בדיק הבית: ** ניתן להשיג את הגליון במאגר העלונים הממוחשב של 'דרשו', וכן במייל - 2711526@GMAIL.COM הארות הערות ותיקוני טעויות יתקבלו בברכה